Autor publikacji:
Zbigniew Rzywucki, firma R-Ceram.

www.doskonaleniegolebir-ceram.pl
email: golebie@r-ceram.pl

Wprowadzenie do publikacji,

Podjęcie decyzji o budowaniu hodowli tylko na jednym lub dwóch gołębiach alfa, potencjalnie może wnieść do hodowli wiele korzyści. Jednak, kiedy się weźmie pod uwagę możliwość zaistnienia jednoczesnego nosicielstwa negatywnych cech, to w przypadku nierozważnego zastosowania tej metody zaistnieje ogromne ryzyko dewastacji hodowli. Dewastacja hodowli może ujawnić się głównie w obszarze genetyki, ale również w zdrowotności całego stada. Skutki jej mogą stać się katastrofą dla hodowli na wiele lat. W historii hodowli gołębi pocztowych znane są takie przypadki.

Organizacja prowadzenia kojarzenia gołębi metodą na OGIERA zależy tylko od hodowcy i uwarunkowana jest dostępnością odpowiednich gołębi. To znaczy, ile do rozpłodu można przeznaczyć odpowiednich samiczek, oraz jak zorganizować odpowiednią ilość par gołębi MAMEK, które w odpowiednim czasie będą wysiadywać jajka i karmić młode poczęte w akcie zapłodnienia przez gołębia OGIERA. Wszystkie te procesy muszą być dobrze zaplanowane i zsynchronizowane w czasie.

Publikacje związane

- ✓ *Podstawy żywienia gołębi.*
- ✓ *Zasady doskonalenia i rozwoju hodowli gołębi pocztowych.*
- ✓ *Blok publikacji dotyczący chorób gołębi.*
- ✓ *Substancje toksyczne w karmach oraz ich wpływ na zdrowie i kondycję gołębi.*
- ✓ *Wademekum produktów PANTEX HOLLAND*

W publikacji położono szczególny nacisk na omówienie potencjalnych zagrożeń oraz korzyści, które mogą wynikać z budowy hodowli w oparciu na jednym lub dwóch dominujących gołębiach. W publikacji omówiono także postępowanie hodowcy podczas kojarzenia gołębi metodę na OGIERA.

OMÓWIENIE RYZKA oraz OPIS PROBLEMÓW, KTÓRE MOGĄ ZAISTNIEĆ PRZY KOJARZENIU GOŁĘBI zgodnie z ZASADAMI „ na OGIERA”

Przy wyborze do rozpłodu gołębia typu Alfa, lub inaczej gołębia OGIERA STADA, oczekiwanie hodowcy na pozytywne skutki decyzji i to w bardzo krótkim okresie czasu nie zależą tylko od samego gołębia. Zawsze w takich przypadkach należy wziąć pod uwagę, czy zostały stworzone dla niego wszystkie niezbędne warunki do rozpłodu, a także powinno przygotować się na sytuację, że spodziewane wyniki mogą być widoczne nie wcześniej jak za dwa lub trzy lata. Przy ostatecznej ocenie trafności wyboru, szczególnie ważne są wyniki jego potomstwa, w drugiej generacji F2.

Podjęcie decyzji o budowaniu fundamentu hodowli tylko na jednym lub dwóch gołębiach alfa, potencjalnie może wnieść do hodowli wiele korzyści. Jednak biorąc pod uwagę fakt, że wraz z oczekiwaną korzyścią może równolegle zaistnieć w potomstwie nosicielstwo negatywnych cech przekazu. Sytuacja ta stwarza ogromne ryzyko dewastacji hodowli w obszarze genetyki i zdrowotności całego stada. Nieprzewidywane, negatywne skutki takiej decyzji mogą stać się katastrofą, degradacją hodowli na wiele lat. W historii hodowli gołębi pocztowych znane są takie przypadki.

W jakich przypadkach w hodowli gołębi pocztowych stosowani metody kojarzenia gołębi NA OGIERA, może przynosić korzyści?.

- W większości przypadków hodowli, w których od wielu lat gołębie nie wykazują oznak rozwoju. W takich przypadkach testy kojarzenia par z w oparciu na jednym lub dwóch gołębiach, bez względu na wystąpienie potencjalnego ryzyka nosicielstwa, zawsze wnoszą korzyści, choćby tylko w obszarze wyrównania hodowli.
- Przy założeniu, że wytypowany do metody kojarzenia na OGIERA, samiec alfa, znacznie wyróżnia się wydolnością lotową od pozostałych gołębi w hodowli, to zawsze istnieje możliwość wychowu do trzech lęgów gołębi młodych, które będą zdolne do lotów i ostrej selekcji. Gołębie te w następnych latach mogą stać się podstawą do budowania hodowli.
- Istnieje małe ryzyko dewastacji hodowli, w przypadku małych liczebnie hodowli, które bazują na gołębiach opartych na utrwalonych pokoleniach gołębi, oraz w hodowlach, w których, gołębie mocno są zróżnicowane w osiąganiu wyrazistych wyników lotowych, oraz w hodowli tej, czasami zdarzają się gołębie - ASY lotowe.
- W większości przypadków hodowli, które posiadają gołębie utrwalone przez kilka pokoleń, które charakteryzują się mocnym instynktem powrotu do gołębnika oraz kiedy gołębie te nie posiadają cech gołębi wyczynowych, jak na przykład szybkości, oraz w przypadku, kiedy w historii hodowli nie stwierdzono gołębi, które utożsamiają w sobie cechy gołębi ASÓW.
- W przypadku hodowli gołębi, z których gołębie wielokrotnie uczestniczyły w lotach gołębi ze wspólnego gołębnika i zdobywały tam wyróżniające wyniki oraz, że gołębie te wywodzą się z tych hodowli, ze stabilnej pokoleniowo linii gołębi.

W przypadku kojarzenia gołębi „na OGIERA”, metoda ta może nie przynieść oczekiwanych korzyści, a wręcz może spowodować ujawnienie się skutków negatywnych cech przekazu genetycznego, genotypu:

- W przypadku hodowli, które są już utrwalone na poziome mistrzowskim. W hodowlach, w których dominują gołębie rozwojowe, które charakteryzują się utrwalonym przez kilka pokoleń trzonem gołębi rozpłodowych, oraz w hodowlach, które posiadają mocny zespół lotowy gołębi. W hodowlach, w których gołębie wykazują reakcję na działania hodowcy - związane z zarządzaniem hodowli. W hodowlach, w których gołębie ASY nie są rzadkością.
- W przypadku użycia w rozpłodzie gołębia alfa, który pochodzi z innej hodowli, lub gołębia, którego rodowód i informacje o nim budzą wątpliwości.

Wszelkie prawa zastrzeżone. Rozpowszechnianie tylko za zgodą autora publikacji /Zbigniew Rzywucki, firma R-CERAM/Kod…/10.02.2019 /Strona. 1

OPIS POSTĘPOWANIA HODOWCY W PRZYPADKU, STOSOWANIA W ROZPŁODZIE KOJARZENIA GOŁĘBI METODĄ, OGIERA STADA.

Ocena gołębia alfa, oraz ocena rozpłodowych samiczek.

Kiedy podejmuje się decyzję o kojarzeniu gołębi zgodnie z metodą „na OGIERA", zawsze powinno się ocenić wytypowanego rozpłodowca - samca OGIERA oraz relatywne do niego samiczki. Gołębie te należy oceniać pod względem ich rodowodów, poziomu zdrowotności oraz ich aktualnej witalność. W ocenie tej ważne są także informacje o ich potencjale rozpłodowym. W przypadku, kiedy gołębie przeznaczone do rozpłodu „na OGIERA" pochodzą z tej samej hodowli, ich ocena nie powinna stwarzać większych problemów. W przeprowadzeniu takiej oceny może być pomocna tabela 1.

Tabela 1. Przegląd charakterystycznych cech dziedziczenia, które najczęściej wykorzystywane są w selekcji i doskonaleniu hodowli.

▪ Wartość lotowa gołębi.	Ocena poprzez analizę wyników lotowych.
▪ Ciąg powrotu do gołębnika.	Ocena poprzez analizę wyników poszczególnych gołębi, rodzin gołębi.
▪ Poziom zdrowotny i witalność gołębi.	Wstępna ocena potomka, analiza zdarzeń w długim okresie czasu.
▪ Budowa i upierzenie.	Ocena wizualnie, poprzez ocenę w rękach, porównanie do wzorca.
▪ Waga gołębia.	Ocena w rękach, porównanie do wzorca..
▪ Jakość i kształt skrzydła.	Ocena wizualna, poprzez porównanie do wzorca.
▪ Umięśnienie.	Ocena wizualnie, poprzez ocenę w rękach, porównanie do wzorca.
▪ Układ oddechowy, pojemność worków powietrznych, pojemność płuca, mostek, ogon.	Ocena w rękach, porównanie do wzorca.
▪ Głowa, ułożenie oczu.	Ocena wizualnie, porównanie do wzorca.
▪ Kolor i znak oka.	Ocena wizualnie, porównanie do wzorca.
▪ Cechy psychiczne, nerwowość, predyspozycje do metody lotowania.	Ocena ogólna, wyniki lotowe.

Dla wytypowanych do rozpłodu gołębi, oprócz wyżej wymienionych cech, należy wsiąść także wziąć pod uwagę ich potencjał rozpłodowy. Jeśli są to gołębie wiekowo starsze, to wartością dodaną będzie ich rzeczywisty udział w przekazywaniu cech na ich potomstwo. Głównie dotyczy to samiczek. Przy typowaniu samiczek do rozpłodu podobnie podejście do relacji wiekowych gołębi istnieje w przypadku innych metod kojarzenia par. W łączeniu par szczególnie ważny jest stosunek wieku samiczki do wieku samca, według zasady - czym starszy samiec tym młodsza samiczka.

W przypadku gołębia alfa, który nie pochodzi bezpośrednio z hodowli, lub kiedy hodowca nie jest pewien rzetelności uzyskanej informacji o tym samcu, lub kiedy gołąb, który nie był jeszcze łączony z wieloma samicami w hodowli, zaleca się przeprowadzić Test Kojarzenia oraz Test na Nosicielstwo. Opisy testów dostępne są na moje stronie: www.doskonaleniegolebir-ceram.pl. W rozpłodzie wyjątkowo ważny jest Test na nosicielstwo, ponieważ pozwala zabezpieczyć hodowlę przed potencjalnym ryzykiem degradacji hodowli, w przyszłych pokoleniach.

Przegląd potencjalnych problemów, które mogą zaistnieć podczas kojarzenia gołębi metodą „na OGIERA".

- Bezpłodności gołębi, lub niska efektywność zapłodnienia jajek.

Niejednokrotnie jesteśmy szczęśliwi z faktu, że udało się nam pozyskać dobry materiał rozpłodowy, często otrzymywany w prezencie. W przeważającej ilości przypadków gołębie te, są to już osobniki wiekowe, mocno wyeksploatowane. Jednak znanych jest wiele sytuacji, kiedy to 14, 15 letnie samce potrafiły efektywnie zapładniać o podobnym wieku samice. Samice podobnie jak samce, także są długo zdolne do zapłodnienia i często potrafią znosić jajka jeszcze w wieku 14' tu i 15 'tu lat. W przypadkach, kiedy samiczka jest zdrowa, odpowiednio odżywiona, oraz kiedy jej system rozrodczy nie jest zainfekowany, to efektywność zapłodnionych jajek w tym okresie może wynosić nawet 90 %. Znacznie gorzej wygląda to, kiedy samica nie jest w odpowiednim stanie zdrowia, kiedy nie ma dobrej jakości zarodków w jajkach, lub jest zainfekowana zarazkami, które przedostały się do żółtka poprze zainfekowane organy rodne. W sytuacji takiej może nawet dojść do szybkiego zabicia embriona, nawet już w początkowej fazie jego rozwoju, lub wręcz zablokować zapłodnienie jajka, lub mogą powodować zapłodnienie jaj anormalnymi plemnikami.

- Niska aktywność płciowa gołębi użytych do aktu zapłodnienia „na OGIERA".

Aktywność płciowa obojga płci (samce i samice) mocno powiązana jest z cechami dziedziczenia. W każdej hodowli można znaleźć gołębie o bardzo różnym seksualnym temperamencie. Oprócz wyraźnej pobudliwości istnieją też gołębie „ zimne", które wręcz nie wykazują chęci do odbycia aktu płciowego. W takich przypadku nie powinno się wybierać do rozpłodu tego typu osobników, ponieważ w BOXIE OGIERA mogą one znacznie rozsynchronizować organizacje krycia samiczek. W praktyce zaobserwowano także, że samce, które wykazują bardzo dużą aktywność krycia samic, nie zawsze wytwarzają odpowiednią ilość nasienia. Prócz tego, w badaniach tych stwierdzono, że samce, które zbyt często kryją samice, niejednokrotnie wytwarzają dawkę spermy bez nasienia. W codziennej organizacji krycia samiczek warto brać pod uwagę wyżej omawiane zagrożenia. Hodowca, którzy nie ma wystarczającego doświadczenia w tym obszarze, powinien zorganizować BOX OGIERA do odbycia aktu zapłodnienia, stosując pięciodniowy cykl dopuszczania gołębi.

- Warunki środowiskowe, w tym oświetlenie, a zdolność reprodukcyjna samców.

Poziom oświetlenia oraz zmienność temperatury otoczenia, należą do grupy czynników, które wywierają znaczący wpływ na aktywność reprodukcyjną użytych gołębi. Badania wykazały, że natężenie poziomu światła, oraz czas przebywania gołębi w tym oświetleniu istotnie wpływa na aktywność gruczołu szyszynka (pineal). W organizmie ptaków, gruczoł ten spełnia funkcję koordynatora hormonów, który związany jest z aktywnością hormonów pożądania w czasie łączenia gołębi w pary. Ponadto badania wykazały, że gołębie poddane działaniu światła widzialnego powyżej 12 godzin / dzień, ujawniły największy poziom unasiennienia. O efektywności zapłodnienia decyduje także temperatura otoczenia. Liczne badania wykazały, że samce, które przebywają w temperaturze otoczenia od 20 do 25 C posiadają zwiększoną aktywność jąder. Odwrotnie jest u samiczek, które preferują przebywanie w temperaturze chłodniejszej. Stwierdzone jest, że podczas upalnej pogody także maleje ilość zapłodnionych jaj.

- Zamierania embriona w jajku, w czasie inkubacji.

Potwierdzone jest, że częstym powodem problemów z rozwojem embriona w jajku są przekazane defekty genetyczne samca lub samicy, lub osłabienie witalności embriona w wyniku prowadzenia hodowli w bardzo bliskim pokrewieństwie, przez wiele generacji.

Wszelkie prawa zastrzeżone. Rozpowszechnianie tylko za zgodą autora publikacji /Zbigniew Rzywucki, firma R-CERAM/Kod…/10.02.2019 /Strona. 2

W przypadku, kiedy to wiekowy samiec alfa, nie jest zdolny do efektywnego prowadzenia aktu płciowego lub kiedy widać, że witalność jego nasienia jest niewystarczająca, to jedną z potencjalnych przyczyn tego stanu mogą być:

- Skutki nieprawidłowego żywienia.

Znaczący wpływ na działanie narządów płciowych ma jakość żywienia, szczególnie w okresie zimowym, oraz skład kary. Długotrwałe stosowanie energetycznych karm, mało ruchu u gołębi, brak codziennych treningów powoduje wysokie przetłuszczenie się organizmu gołębi. Samce i samiczki w okresie hodowlanym szczególnie wrażliwe są na niedobory aminokwasów i witamin. W szczególności na biotynę, ryboflawinę, kwas pantotenowy oraz witaminy, jak A, E i C. Niedobór witaminy A u samców wpływa na zamieranie jąder, martwicę jąder, przez co wyraźnie spada liczba zapłodnionych jaj. Niedobór E prowadzi do niepłodności, oraz u samców zaniku chęci do krycia. Wszystkie wymienione witaminy współdziałają ze sobą, oraz biorą aktywny udział w procesach hormonalnych w organizmie, niedobór lub nadmiar choćby jednej z nich, prowadzi do zaburzenia równowagi i znacząco wpływa na efektywność zapłodnienia jaj. Stwierdzono również, że skażona mikotoksynami karma znacznie przyczynia się do obniżenia aktywności plemników w spermie.

- Zapewnienie czystości aktu zapłodnienia.

W okresie wychowu młodych gołębi niejednokrotnie hodowcy doznają dziwnych przypadków, kiedy to młode gołębie czasami rodzą się podobne do innych, niespokrewnionych z rodzicami gołębi z gołębnika. Przyczyną takiego zjawiska może być pozostawiona w układzie rozrodczym samicy sperma pochodząca od przypadkowego samca, poprzednika aktu seksualnego. Praktycznie stwierdzone jest, że sperma samca potrafi pozostawać aktywna do czternastu dni od chwili jej wydzielenia. Aby oczyścić samicę z pozostałości spermy pochodzącej od innego samca należy oddzielić ją od reszty stada na okres minimum 7 dni. Separację powinno się prowadzić przy zachowaniu sterylnych warunków. W okresie tym należy codziennie czyścić miskę lęgową, oraz celę, w której przebywa odseparowana samica.

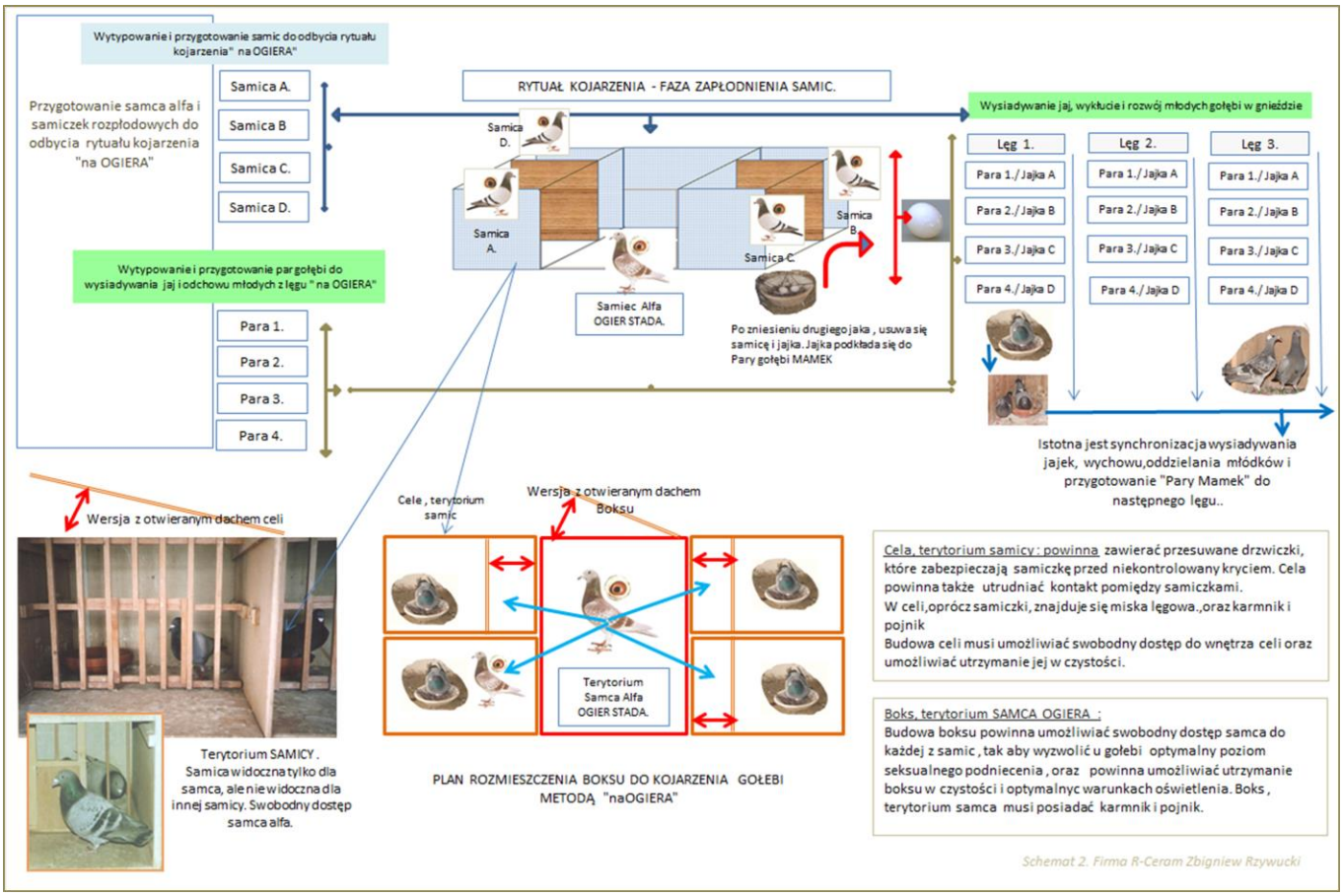
OPIS PROCESU KOJARZENIA GOŁĘBI W OPARCIU O METODĘ „ na OGIERA STADA"

Organizacja prowadzenia kojarzenia metodą NA OGIERA zależy tylko od hodowcy. Głównie uwarunkowana i ograniczona jest zasobem gołębi. To znaczy ile hodowca może wytypować do tego celu odpowiednich samiczek, oraz czy hodowla posiada odpowiednią ilość par gołębi, które w odpowiednim czasie będą w stanie wysiadywać jajka i wychowywać młode pochodzące od samiczek użytych w akcie zapłodnienia przez gołębia OGIERA. Wszystkie te procesy muszą być zaplanowane i zsynchronizowane w czasie. W przypadku problemów z dostępnością gołębi, par MAMEK, jajka z BOKSU OGIERA mogą być przełożone do gołębnika rozpłodowego lub do gołębnika lotowego. Jednak wybór taki, zawsze wiąże się ze stratami, ponieważ w tym czasie eliminuje się wychów młodych gołębi z podstawowego stada w hodowli.

Jak powinna wyglądać organizacja miejsca kojarzenia gołębi metodą na OGIERA, oraz czy będzie to osobny boks hodowlany w gołębniku, lub czy będzie to jakieś inne rozwiązanie, zależy głównie od wyobraźni i możliwości hodowcy.

Poniżej została zaprezentowana propozycja organizacji kojarzenia gołębi w oparciu o jednego samca i cztery samiczki i stanowi model organizacji, która w zależności od możliwości hodowcy może być modyfikowana. Przy optymalnym wykorzystaniu wszystkich możliwości, istnieje realna możliwość przygotowania do lotu 24 gołębi młodych, potomków samca Alfa, które po lotach i ostrej selekcji mogą stać się bazą do budowania podstaw hodowli, ale już opartej na innych metodach kojarzenia jego potomków.

Schemat 2. MODEL, organizacji kojarzenia w oparciu o jednego samca alfa-OGIERA i cztery relatywne samiczki.

Wszelkie prawa zastrzeżone. Rozpowszechnianie tylko za zgodą autora publikacji /Zbigniew Rzywucki, firma R-CERAM/Kod…/10.02.2019 /Strona. 3

Przegląd istotnych czynników, które mogą zdecydować o powodzeniu kojarzenia metodą „na OGIERA”:

- Dostępność wyselekcjonowanych samiczek, to znaczy ich relatywnych cech w stosunku do cech samca, oraz genotypu samca - OGIERA do odbycia aktu zapłodnienia.
- Optymalny poziom zdrowotny wszystkich gołębi, które będą użyte do metody na OGIERA, w tym, także par gołębi zastępczych-MAMEK.
- Niski poziom stresów oraz stabilność temperatury otoczenia. U samiczek, gwałtowne spadki temperatury otoczenia, mogą przyczynić się do wstrzymania procesów związanych z tworzeniem się jajka. Także zbyt częsta ingerencja hodowcy w terytorium samca OGIERA, może spowodować u niego wystąpienie nadmiernych stresów, które w znacznym stopniu mogą osłabić napięcie seksualne. Niektórzy hodowcy, aby uniknąć takich przypadków stosują regulowane zaciemnienie w tej części gołębnika, w której umieszczony jest „BOKS OGIERA”
- Dostępność specjalnego boksu, jak na przykład na schemacie 2, stwarza optymalne warunki dla odbycia rytuału zapłodnienia. Boks taki musi posiadać oddzielne cele dla samic, które pozwalają samicom na ciągłe zaloty w stosunku do samca alfa. Poprzez ruchome drzwiczki w każdej z cel, zostaje stworzone dodatkowe miejsce w celi, tak, aby samiec mógł wykonać efektywny akt kopulacji i zapłodnienia samicy. Dodatkowo w każdej z cel powinna znajdować się miska lęgowa. Istotną częścią „BOKSU OGIERA” jest przestrzeń dla samca OGIERA. Jego terytorium powinno mieć tyle miejsca, aby samiec miał zapewniony swobodny i ciągły kontakt ze swoimi partnerkami.
- Przy pierwszym roku stosowanie metody na OGIERA, dopuszczenie samca do samic powinno odbywać się codzienne, w porannej porze i trwać przez pięć kolejnych dni, najlepiej aż do chwili zniesienia pierwszych jajek, przez każdą jego samiczkę, partnerkę.
- W całej organizacji metody „na OGIERA” istnieje krytycznym momentem, który związany jest z wysiadywania jajek i wychowem młodych gołębi. Jedną z realnych opcji uniknięcia tego problemów jest rozwiązanie, w którym drugie wysiadywanie jajek i wychów młodych odbywał się poza parą zastępczą. W takim przypadku, powrót do wysiadywania trzeciego lęgu jajek OGIERA, może nastąpić podczas ponownego pędzenia pary zastępczej.

Autor publikacji: Zbigniew Rzywucki R-CERAM.

Wszelkie prawa zastrzeżone. Rozpowszechnianie tylko za zgodą autora publikacji /Zbigniew Rzywucki, firma R-CERAM/Kod…/10.02.2019 /Strona. 4